



**Domovi za starejše**  
**Posebni socialno varstveni zavodi za odrasle**  
**Varstveno delovni centri, ki izvajajo institucionalno varstvo**  
**Centri za usposabljanje, delo in varstvo**  
**Zdravstveni domovi**  
**Bolnišnice**

Številka: 181-70/2020/629  
Datum: 1. 6. 2020

**Zadeva:** Priporočila za izvajanje zdravstvene obravnave v socialno varstvenih zavodih v času trajanja ukrepov za preprečevanje prenosa SARS-CoV-19 (COVID-19)  
**Zveza:** dopisi št. 1612-4/2018/120 z dne 13. 2. 2020, št. 1612-4/2018/158 z dne 17. 3. 2020, 181-70/2020/152 z dne 25. 3. 2020, št. 181-70/2020/217 z dne 27. 3. 2020, 165-7/2020/360 z dne 6. 4. 2020

Na Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) smo v povezavi z zaježitvijo in obvladovanjem epidemije SARS-CoV-2 (COVID-19) (v nadaljnjem besedilu: epidemija) v socialno varstvenih zavodih (v nadaljnjem besedilu: SVZ) prejeli vprašanja različnih deležnikov, na katera v nadaljevanju podajamo odgovore oziroma k dokumentom, ki so jih že prejeli, podajamo dodatna pojasnila.

### **1. Spremljanje zdravstvenega stanja in epidemiološke situacije zaposlenih v zdravstvenih in socialno varstvenih zavodih**

Uvodoma poudarjamo, da se še naprej spremlja zdravstveno stanje zaposlenih v zdravstvenih zavodih in SVZ (v nadaljnjem besedilu: izvajalci).

Kot je bilo navedeno v dopisu ministrstva Organizacija izvajanja zdravstvene oskrbe v socialnovarstvenih zavodih<sup>1</sup>, št. 181-70/2020/152 z dne 25. 3. 2020, je pri vseh izvajalcih priporočeno spremljanje zdravstvenega stanja in epidemiološke situacije zaposlenih. Zaposlenega s sumom na okužbo s SARS-CoV-2, zaposlenega s potrjeno okužbo s SARS-CoV-2, zaposlenega, ki je bil v tesnem kontaktu z osebo s sumom na okužbo s SARS-CoV-2, oziroma zaposlenega, pri katerem je potrjena okužba s SARS-CoV-2, se ne prepušča v delovni proces oziroma se ga ob pojavu simptomov, ko je že na delovnem mestu, takoj nadomesti z drugim zaposlenim in do razjasnitve stanja kužnosti oziroma ozdravitve odstrani iz delovnega procesa.

Odgovorna oseba izvajalca vodi evidenco spremljanja zdravstvenega stanja in epidemiološke situacije zaposlenih.

Posebej poudarjamo, da je pri tem treba upoštevati mnenja Informacijskega pooblaščenca Republike Slovenije glede varstva osebnih podatkov zaposlenih (<https://www.ip-rs.si/varstvo-osebni-podatkov/covid-19/>).

<sup>1</sup> <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Koronavirus/Organizacija-dela-izvajanja-zdravstvene-oskrbe-v-socialno-varstvenih-zavodih.pdf>

Pri vseh izvajalcih zaposleni v delovnem času uporabljajo zaščitno masko, pri izvajalcih, kjer je prisotna okužba s SARS-CoV-2, pa tudi vso dodatno osebno varovalno opremo (v nadaljnjem besedilu: OVO) v skladu z epidemiološko situacijo pri izvajalcu.

V delovnem času se še naprej upoštevajo ukrepi fizične distance zaposlenih.

## **2. Novi sprejemi oskrbovancev v SVZ in vračanje oskrbovancev po odpustu iz bolnišnice**

Z dopisom Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Omogočanje sprejemov v socialnovarstvenih zavodih in drugih izvajalcih institucionalnega varstva, št. 0075-1/2020/36 z dne 20. 5. 2020 (v nadaljnjem besedilu: dopis), ste bili SVZ seznanjeni s protokolom novih sprejemov v SVZ. Priloga dopisa je vprašalnik za oceno tveganja prisotnosti okužbe s COVID-19 in epidemiološkega stanja oseb pred sprejemom v SVZ. Vprašalnik se uporablja pri sprejemu novih oskrbovancev v SVZ, ki prihajajo iz domačega okolja.

Pri sprejemih novih oskrbovancev neposredno iz bolnišnice oziroma sprejemih aktualnih oskrbovancev iz bolnišnice nazaj v SVZ, oceno zdravstvenega stanja in epidemiološke situacije na dan sprejema v SVZ, za obdobje zadnjih 14 dni, poda odpustni zdravnik v bolnišnici. Izjava je priloga odpustni dokumentaciji. Odpusti iz bolnišnice se izvajajo po predhodnem dogovoru s SVZ v dopoldanskem času, ob delovnih dneh, od ponedeljka do petka.

## **3. Obiski v SVZ in na oddelkih SVZ, kjer ni prisotna okužba s SARS-CoV-2**

V okviru sproščanja ukrepov, sprejetih v zvezi z omejevanjem in zaježitvijo epidemije na območju Republike Slovenije, se postopno sproščajo tudi omejitve glede obiskov oskrbovancev v SVZ. Z navodili v nadaljevanju se sprošča ukrepe, sprejete z dopisom Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: MDDSZ) Omogočanje obiskov v socialnovarstvenih zavodih in drugih izvajalcih institucionalnega varstva, št. 0075-1/2020/29 z dne 30. 4. 2020.

SVZ priporočamo, da obiski potekajo pod naslednjimi pogoji:

- obiski naj bodo vnaprej dogovorjeni med uporabnikom, obiskovalcem in SVZ,
- za organizacijo, koordinacijo in spremstvo pri obiskih, SVZ zagotovi nezdravstveni kader (razen v primeru, ko bi zdravstveno stanje oskrbovanca zahtevalo neposredno prisotnost zdravstvenega delavca), ki naj bo ustrezno usposobljen s področja preprečevanja in obvladovanja okužb v SVZ ter ustrezne uporabe OVO,
- obiski naj se omejijo na enega zdravega obiskovalca na oskrbovanca na dan, družinske člane oziroma za oskrbovanca druge pomembne osebe, pa naj se seznanijo, da je z manjšim številom obiskovalcev tveganje prenosa okužbe manjše,
- odsvetujemo obiske otrok in mladostnikov v domovih za starejše,
- obiskovalec neposredno pred obiskom poda izjavo glede svojega zdravstvenega stanja in epidemiološkega statusa, pri čemer je zlasti pomembno, da obiskovalec:
  - o nima znakov okužbe s COVID-19 (povišana telesna temperatura, kašelj, oteženo dihanje, bolečine v grlu ali žrelu, bolečine v mišicah, izguba vonja ali okusa, nespecifične prebavne težave);
  - o v zadnjih 14. dneh ni bil v stiku z osebo, pri kateri je bil postavljen sum na okužbo z virusom SARS-CoV-19 oziroma je bila okužba laboratorijsko potrjena,
- pristojna oseba v SVZ vodi evidenco obiskov, iz katere je razviden podatek o imenu in priimku obiskovalca, njegovi telefonski številki, izmerjeni telesni temperaturi obiskovalca ob prihodu v SVZ, imenu in priimku oskrbovanca, ki ga je obiskovalec obiskal, pri čemer navedene podatke obiskovalec potrdi s svojim podpisom, SVZ pa zagotovi, da vodenje evidence poteka v skladu z veljavnimi predpisi s področja osebnih podatkov,
- obiskovalec ima ob prihodu v SVZ nameščeno zaščitno masko (pozornost na ustrezno nameščenost zaščitne maske). Ob vstopu v SVZ osebje obiskovalca pouči glede ustreznega razkuževanja rok in mu omogoči, da pred in med obiskom roke razkuži,
- če izvedba obiska ni mogoča v skupnih prostorih, se obisk izvede v sobi oskrbovanca. Ob ustrezni zaščiti obiskovalca, se uporaba zaščitne maske pri oskrbovancu (če oskrbovanec ne kašlja ali kiha) lahko opusti,

- obiskovalce se pouči o tveganjih, ki jih neustrezno ravnanje v povezavi s preprečevanjem in obvladovanjem okužb predstavlja za oskrbovance, pri izvedbi obiskov pa se jim omogoči zasebnost,
- kljub sproščanju ukrepov, sprejetih v povezavi z epidemijo, svetujemo nadaljnje upoštevanje ukrepa fizične distance v času trajanja obiska. Morebitni fizični kontakt naj bo omejen na dotik rok, pri čemer si obiskovalec pred dotikom razkuži roke (poudarek na pravilni tehniki razkuževanja rok), po dotiku pa oskrbovanec in obiskovalec razkužita roke,
- zahteva se razkuževanje prostorov, površin v prostoru in pripomočkov, ki se uporabljajo za izvedbo obiskov (mize, stoli, stikala, kljuke vrat, invalidski voziček itd.) in če je izvedljivo, 10-minutno prezračevanje prostora po vsakem obisku (v SVZ, kjer je prisotna okužba z virusom SARS-CoV-19, se centralni in individualni prezračevalni sistemi ne uporabljajo),
- obiski, ki se izvajajo v prostorih (skupni prostori, sobe oskrbovancev) SVZ, se omejijo na največ 30 minut. Obiske v sobah oskrbovancev se načrtuje na način, da v sobi ni več obiskovalcev hkrati, če pa izjemoma so, se med prisotnimi zagotovi vsaj 2 metra razdalje,
- če obiskovalec in oskrbovanec izrazita željo po druženju izven prostorov SVZ, se obiskovalca in oskrbovanca (kadar je to izvedljivo), pouči o priporočljivih preventivnih ukrepih preprečevanja in obvladovanja okužbe s SARS-CoV-19 ter dogovori termin vračanja v SVZ, da osebje lahko ustrezno izvede postopke razkuževanja predmetov in površin,
- kadar oskrbovanec oziroma njegov zakoniti zastopnik želi večdnevno bivanje oskrbovanca izven institucije (npr. bivanje pri družinskih članih), se oskrbovancu ob spremljanju zdravstvenega stanja in epidemiološke situacije to omogoči. Oskrbovanca in družinske člane se seznanijo s nujnostjo izvajanja preventivnih ukrepov za preprečevanje okužbe s SARS-CoV-19.

#### **4. Obiski v SVZ oziroma na oddelkih SVZ, kjer je prisotna okužba s SARS-CoV-2**

Obiski v SVZ oziroma na oddelkih SVZ, kjer bivajo oskrbovanci z okužbo s SARS-CoV-19, se načrtujejo v dogovoru z območno pristojnim epidemiologom.

#### **5. Prinašanje predmetov, pripomočkov in živil v SVZ**

V povezavi z navodili glede prinašanja pripomočkov, predmetov in živil v SVZ, sledite aktualnim smernicam objavljenim na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

#### **6. Usposabljanje zaposlenih zdravstvenih delavcev in zaposlenih na področju osnovne in socialne oskrbe v SVZ**

Odgovorna oseba v SVZ poskrbi, da so zaposleni usposobljeni s področja vsebin preprečevanja in obvladovanja okužb ter ustrezne uporabe OVO. O usposabljanju zaposlenih SVZ vodi evidenco. Poseben poudarek s področja vsebin preprečevanja in obvladovanja okužb se nameni področju čiščenja in edukaciji osebja, ki čiščenje izvaja.

Zaposlene naj se posebej opozori na upoštevanje vseh preventivnih ukrepov, navedenih v dopisu ministrstva Organizacija izvajanja zdravstvene oskrbe v socialno varstvenih zavodih, št. 181-70/2020/217 z dne 27. 3. 2020<sup>2</sup>.

Podrobnejše strokovne usmeritve so določene v dokumentu Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije Načrtovanje in izvajanje aktivnosti za preprečevanje prenosa okužbe z virusom SARS-CoV-19 za izvajalce socialnovarstvenih ustanov, št. UČE ND 06 z dne 28. 3. 2020<sup>3</sup>.

<sup>2</sup> <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Koronavirus/Organizacija-dela-izvajanja-zdravstvene-oskrbe-v-socialno-varstvenih-zavodih.pdf>

<sup>3</sup> <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Koronavirus/Nacrtovanje-in-izvajanje-aktivnosti-za-preprecevanje-prenosa-okuzbe-z-virusom-SARS-CoV-2-za-izvajalce-socialnovarstvenih-ustanov.pdf>

## **7. Druge usmeritve za SVZ**

Priporočamo, da se pri oskrbovancih, ki imajo vstavljenno trahealno kanilo, vzpostavi zaprt sistem aspiracij. Podrobnejša navodila glede aspiracije trahealne kanile preko zaprtega sistema so navedena v dokumentu Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije, Aspiracija pri pacientu z umetno dihalno potjo (trahealna kanila) – zaprt sistem<sup>4</sup>.

Pri zdravljenju oskrbovancev s kisikom naj se uporablja vlažilce za enkratno uporabo, saj posode za tekočino ob neustreznem vzdrževanju predstavljajo dodaten vir tveganja za okužbe. Podrobnejša navodila glede aplikacije kisika pripravlja Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije.

Vsem državljanom Republike Slovenije, še zlasti pa vsem zaposlenim na področju zdravstva in socialnega varstva ter starejšim osebam, se priporoča sezonsko cepljenje proti gripi. Cepljenje proti pnevmokoknim okužbam se priporoča osebam, ki imajo zdravstveno indikacijo (imunsko oslabljeni, kronični bolniki) ter vsem starejšim osebam.

Vsem SVZ se zahvaljujemo za konstruktivno sodelovanje v času trajanja epidemije in izvedene aktivnosti za zaščito oskrbovancev in zaposlenih pred okužbo z virusom SARS-CoV-19.

SVZ, ki se v skladu z dopisom MDDSZ Omogočanje sprejemov v socialnovarstvenih zavodih in drugih izvajalcih institucionalnega varstva št. 0075-1/2020/36 z dne 20. 5. 2020 soočajo z izzivi pri vzpostavitvi sive cone naprošamo, da nas s tem seznanijo, da se jim zagotovi dodatna pomoč za iskanje konstruktivnih rešitev, ki bodo omogočale fleksibilno in učinkovito odzivanje na morebitne spremenjene razmere v povezavi s prisotnostjo virusa SARS-CoV-19 v Sloveniji. Izvajalci, ki izpolnjujejo pogoje iz navedenega dopisa MDDSZ, lahko začnejo sprejemati nove oskrbovance. Krizni načrt z vsemi potrebnimi elementi, kot izhaja z navedenega dopisa MDDSZ, pošljete na elektronski naslov [gp.mz@gov.si](mailto:gp.mz@gov.si), s sklicem na številko zadeve 181-70/2020. Seznanjamo vas, da je bil dokument Vzpostavitev izolacijskih enot glede na tveganje za okužbo s COVID-19 revidiran<sup>5</sup>.

V zaključku poudarjamo na nujnost nadaljnega upoštevanja vseh preventivnih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje okužbe z virusom SARS-CoV-19, saj je virus še vedno prisoten v populaciji.

Pri odgovoru na naš dopis se, prosimo, sklicujte na številko tega dopisa.

S spoštovanjem.

Pripravila:  
mag. Klavdija Kobal Straus  
sekretarka

**Dr. Tina BREGANT**  
**DRŽAVNA SEKRETARKA**

Vročiti:

- Domovi za starejše – po e-pošti
- Posebni socialno varstveni zavodi za odrasle – po e-pošti
- Centri za usposabljanje, delo in varstvo – po e-pošti
- Varstveno delovni centri – po e-pošti
- Zdravstveni domovi – po e-pošti
- Bolnišnice – po e-pošti
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, [gp.mddsz@gov.si](mailto:gp.mddsz@gov.si); [gregor.resman@gov.si](mailto:gregor.resman@gov.si); [spela.isop@gov.si](mailto:spela.isop@gov.si) – po e-pošti
- Skupnost socialnih zavodov Slovenije, [info@ssz-slo.si](mailto:info@ssz-slo.si) – po e-pošti
- Skupnost varstveno delovnih centrov, [skupnostvdc@gmail.com](mailto:skupnostvdc@gmail.com) – po e-pošti

<sup>4</sup> <https://www.zbornica-zveza.si/wp-content/uploads/2020/05/Aspiracija-pri-pacientu-z-umetno-dihalno-potjo-1.pdf>

<sup>5</sup> <https://www.zbornica-zveza.si/wp-content/uploads/2020/05/U%C4%8CE-ND-11-VZPOSTAVITEV-IZOLACIJSKIH-ENOT-GLEDE-NA-TVEGANJE-ZA-OKU%C5%BDBO-S-COVID-19-002.pdf>

- Skupnost organizacij za usposabljanje oseb s posebnimi potrebami v Republiki Sloveniji, [sous@siol.net](mailto:sous@siol.net) – po e-pošti
- Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije, [gp.zdruzenje@zdrzz.si](mailto:gp.zdruzenje@zdrzz.si) – po e-pošti
- Nacionalni inštitut za javno zdravje, [info@nijz.si](mailto:info@nijz.si); [tatjana.frelih@nijz.si](mailto:tatjana.frelih@nijz.si) – po e-pošti
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, [DI@zzzs.si](mailto:DI@zzzs.si) – po e-pošti
- Zbornica Zdravstvene in babiške nege Slovenije, [tajnistvo@zbornica-zveza.si](mailto:tajnistvo@zbornica-zveza.si) – po e-pošti
- Zdravniška zbornica Slovenije, [gp.zzs@zgs-mcs.si](mailto:gp.zzs@zgs-mcs.si) – po e-pošti
- Koordinatorji za izvajanje zdravstvene dejavnosti v socialno varstvenih zavodih in koordinatorji za področje zdravstvene nege in oskrbe v socialno varstvenih zavodih, imenovani s sklepom ministra za zdravje – po e-pošti